

I. DIPLOMOVÁ PRÁCE

Posudek vedoucího práce

Vedoucí práce: **Prokop Brož**

Student: **Filip Janák**

Práce: *Tajemství nadpřirozenosti*

Student si jako téma diplomové práce vybral jednoho autora současné teologie, Henri de Lubaca (1896-1991) a jím samotným sledované téma vztahu přirozenosti a milosti.

Po uvedení práce, ve kterém je vytyčen program práce, prameny, nad kterým pracuje, a jsou předeslány základní otázky, na které se v práci bude hledat odpověď, následuje kapitola, seznamující s životem lyonského kardinála a v náznacích též s jeho dílem (popsat všechny okruhy jeho zájmu detailněji přesahuje rámce takové práce).

Ústřední část práce představuje kapitola, nadepsaná „Tajemství nadpřirozenosti“, která svým rozsahem zabírá polovinu celé práce. Student přejímá v zásadě de Lubacovu koncepci a pokouší se reprodukovat, pochopitelně s patřičným pochopením, jeho sled myšlenek.

Uvedením do tématu student rozumí předložení obsahu jednotlivých užívaných pojmů: přirozená touha vidět Boha, co je to „teologický manuál“ a jak tento pojednával o dané problematice, dále pojmy jako přirozenost, nadpřirozenost, milost. Následuje základní východisko: lidské bytí jako dar a pod tímto zorným úhlem jsou načrtnuty základní nosné linie celé práce. Lidská existence v sobě shrnuje trojí obdarování: dar bytí, dar k v milosti naplněnému bytí a dar povolání k takové existenci.

Pokud se pohled metodicky soustředí na přirozenost, což je dovolené a přípustné, je možné v této tzv. relativní autonomii lidské přirozenosti spatřit její základní paradoxní charakter, o něm de Lubac tvrdí, že ani předkřesťansky, ani přístupem „zdravného rozumu“ není možné tento její charakter skutečně uchopit. Vírou je možné tento charakter uspořádat v syntéze přirozenost – milost. Takovou syntézu bychom mohli nacházet v oblasti lidské existence, uspořádané láskou, nebo nadějí, což zmiňuje de Lubac, ale nerozvíjí, nebo vírou, což de Lubac zmiňuje a též rozvíjí. Student Filip Janák se pokusil o vírou uchopenou syntézu mezi přirozeností a milostí na str. 43-51.

Konkretizace řešení lidské přirozenosti vzhledem k jejímu naplnění se pak nachází v oblasti *poznání Boha* či *patření* na Boha, nebo *v touze po Bohu* či *touze po blaženém patření na Boha*. Základní koordináty myšlenkového pochodu, podepřené svědectvími nejrůznějších teologů, by bylo možné nalézt v tvrzení: „Ten, kdo mluví o člověku, neřekl ještě nic, pokud nezahrnul do svých úvah jeho vztah s nepochopitelným Bohem.“ (str. 57) Toto tvrzení ukazuje na základní odkázanost člověka na Boha, v níž pak je možné vystihnout samostatnost – svobodu této přirozenosti. Lidská přirozenost, která rozvíjí – a ne jinak, než v samostatnosti/svobodě – své danosti, směřuje ke svému cíli. Kde takový cíl má? „Ježíš tedy nejen zjevil cíl, ke kterému směřuje touha lidské duše, ale otevřel k němu také přístup.“ (str. 60) Ve svém konkrétním – osobním naplňování přirozených daností je třeba sledovat *touhu lidské duše*, tedy konkrétní, dějinné bytí, v němž *jen* může člověk naplnit svou přirozenost a dosáhnout svého cíle. Tento cíl je přesašný a zaměřuje lidskou existenci do Boha.

Závěr shrnuje celý myšlenkový koncept práce.

Mezi slabá místa práce bych zařadil – vinou nedbalého užívání interpunkčních znamének a někdy ne zcela srozumitelných formulací – ztíženou srozumitelnost textu. Z druhé strany bych chtěl docenit odvalu tak složitý námět formulovat a pojednat. Student do práce nezahrnul jeden překladatelský problém, totiž jak přeložit *surnaturel* (il soprannaturale, das Übernatürliche).

Práci hodnotím jako hodnotnou (výborně) a doporučuji k obhajobě.

ThLic. Prokop Brož
vedoucí diplomové práce

V Praze dne 5. května 2006